

Til: Sundhedsstyrelsen, Sundheds- og Ældreministeriet
Cc: Sundheds- og Ældreudvalget, Ole Birk Olesen, til orientering

I overensstemmelse med artikel 6 stk 1 i Bioetikkonventionen må forældremyndigheden stedfortrædende for et mindreårigt barn kun give samtykke til lægelige indgreb, som er til direkte fordel for barnets sundhed.

I dansk sundhedsret gives muligheden for stedfortrædende samtykke igennem sundhedslovens § 14. Danmark har ratificeret den ovennævnte konvention, og er således bundet af den nævnte konventions-bestemmelse.

Efter almindelige principper betyder det at sundhedslovens § 14 skal forstås i lyset af og fortolkes i overensstemmelse med konventionsbestemmelsen. Jeg går ud fra at ministeriet og Sundhedsstyrelsen er enig i denne betragtning.

§ 14 i sundhedslovens må således ikke forstås eller fortolkes således, at den kan finde anvendelse i situationer hvor behandlingen ikke opfylder kravet om at være til direkte fordel for patientens sundhed. Det fremgår da også allerede af lovteksten at bestemmelsens anvendelsesområde er begrænset til "det omfang det er nødvendigt for at varetage patientens interesser":

"§ 14. For en patient, der ikke selv kan varetage sine interesser, indtræder den eller de personer, som efter lovgivningen er bemyndiget hertil, i patientens rettigheder efter §§ 15-51, i det omfang det er nødvendigt for at varetage patientens interesser i den pågældende situation."

I svar til Folketinget, den 4. juni 2014 (SUU, Alm. del, Spm. 804 stillet af MF Ole Birk Olesen), redegjorde den daværende sundhedsminister for, hvorledes omskæring af drengebørn i dag er lovgivningsmæssigt reguleret. Ministeren oplyste, at det er Sundhedsstyrelsens opfattelse, at når en læge foretager lægeforbeholdt virksomhed, uanset at den ikke tjener et terapeutisk formål, er der tale om behandling, som defineret i sundhedslovens § 5. I svaret oplyses videre, at sundhedslovens § 14 om stedfortrædende samtykke finder anvendelse i disse situationer.

Jeg beder ministeriet eller styrelsen oplyse,

1. Generelt, hvorledes det i disse situationer sikres, at sundhedslovens § 14 om stedfortrædende samtykke kun finder anvendelse ved ikke-terapeutisk behandling, der er til direkte fordel for patientens sundhed, og

2. Specifikt, hvorledes det sikres, i situationer der falder ind under området for sundhedsstyrelsens vejledning om omskæring af drengebørn uden medicinsk indikation, at sundhedslovens § 14 om stedfortrædende samtykke kun finder anvendelse, når den omhandlede ikke terapeutiske beskæring af drengens kønsorganer er til direkte fordel for hans sundhed. I vejledningen stilles der ikke krav overhovedet om, at der skal være en begrundelse for omskæringen.

med venlig hilsen

Torsten Brinch
tb@gyldengrisgaard.dk>